

2 Januarij	LAATSTE KWARTIER.
9	NIEUWE MAAN
18	EERSTE KWARTIER.
25	VOLLE MAAN.

15 WOENSDAG	9 8 av 9 30
16 DONDERDAG	9 55 10 22
17 VRIJDAG	10 52 11 23
18 ZATERDAG	11 59 11 00

SURINAAMSCHÉ COURANT.

A°. 1834.

WOENSDAG, DEN 15de JANUARIJ.

N°. 5

PARAMARIBO.

GOVERNEMENTS SECRETARIJ.

Den 12 Januarij 1834.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekestē aan den Gouverneur Generaal hebben geaddressēerd, met verzoek om te mogen verkrijgen *Brieven van Manumissie*, voor de na te melden Slaven: te weten:

ALEXANDER MAC DONALD, voor de Slavin ANTJE, hem in eigendom toebehoorende.

AMAND ADLER, voor de Slavin THERESIA, hem in eigendom toebehoorende; — en

MARTINA LOUISA LESCHOORN, voor de Slavin ISABELLA; haar in eigendom toebehoorende.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen alle degenen, welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben zich daartegen te verzetten, om binnen den tijd van drie weken, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of presentie ter Gouvernements Secretarij aantekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

MILITAIR BUREAU.

Den 13 Januarij 1834.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, is op verzoek van de Tweede Luitenant bij de Schutterij van Paramaribo, JOANNES FREDERICUS DE ROOIJ, aan denzelve verleend eervol ontslag uit voormelde betrekking.

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

ADVERTENTIËN.

(530) Ingevolge het 18de Artikel der Instructie en Odonnantie voor de *Nieuwe Hees-, Kurateele en Onbeheerde Boedels Kamer*, geëmancieerd, worden door mij Tweede Commies, provisioneel belast met de werkzaamheden van 1ste Commies, op autorisatie van de Commissie tot de Zaken van opgemelde Kamer, gedagvaard, de Creditoren van de *Solvente Boedels*: CATRIJNTJE VAN BUURMA, ELISABETH PETRONELLA MARIA VAN TRIGT, Wed. L. J. RENS, PIETER NICOLAAS MEIJER J. MENNE, SANDER van BRAAM, de vrije TEUIJ van J. F. STOLKERT, RICHARD ROWLAND, en van de *Insolvente Boedels* P. J. VLIET, SUSANNA MARCELINA KLOPMAN, D. T. VAN IRAAG, J. LELKENDY, en JOSINA HENDRIKA GIETHUIJZEN, om binnen drie weken na de derde en laatste Advertentie, te compareeren ter voormelde Kamer, ten einde aldaar te examineren de staat en beschrijving van voormelde *Solvente Boedels* en van de voorschrevene *Insolvente Boedels*, de staat en beschrijving, mitsgaders rekening en

verantwoording van dien, met de Boeken, Quarters en Papieren tot dezelve specterende; alsmede de opgegevene presentien der Creditoren, met dierzelfer verificatiën, en voorts binnen den tijd van zes weken na de laatste Advertentie, op het een en ander huize schriftelijke debatten of oppositiën, met bijvoeging van nadere stukken, is het nood, onder ampliatie inventaris, ter Kamer te sourneren, op pene van daarvan verstoken te zijn.

Paramaribo den 15 Januarij 1834.

C. A. FISCO.

Derde en laatste Advertentie.

(2573) MORGEN zal J. E. LYONS, op Vendu verkoopen: Stukgoederen en Provisien, Wane Planken van 5, 30, 25, 20 en 15 vts., 1½ dms., Ponte Kaden en Platen, te bezigtigen voor de deur van den Heer BALFOUR aan de *Waterkant*. — Voorts den Boedel wijlen den Heer J. H. GREEVEN.

En op HEDEN vierde Vendu, ten Huize van den Heer H. BIJLAART, des nademiddags ten vier uren.

(557) M. A. KELISER, zal Vrijdag op Vendu verkoopen: Provisien, Stukgoederen, Aardverk, eenige Meubelare Goederen, waaronder fraaije Staande Klokken, twee marmeren Beelden, een Man-Neger genaamd WILLIAM, aankomende den Heer J. DUNCAN en de Negerin JUSTIEN met hare Dochter COLINET, aankomende P. MAY.

(2876) J. VAN DER VELDT is voornemens eene reizen naar het *Moederland* te doen.

(2878) M. MEIJERS vertrekt.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Binnengekomen.

Den 8sten dezer, de Zweedsche Sloep *Harrit*, Kapt. P. D. CORPIÈRE, van St. Eustatius; Passagiers: J. J. Valerij, Vincent en de vrije Negerin Marij Petronella.

Den 10den, de Nl. Am. Brik *Fame*, Kapt. F. NICKERSON, van Boston.

Den 13den, de Nd. Am. Schoener *Polly*, Kapt. DANIEL D. DRISKELL, van Gloucester.

Uitgeklard.

Den 10de, het Schip de jonge *Gerarda Cornelia*, Kapt. BOIT JANSSEN, naar Amsterdam; lading: 378 vaten Suiker, 17 balen heele- en 5 dito gebroke Koffij, 45 balen schoone- en 5 dito vuile Katoen.

MENGELINGEN.

UITMUNTEND KARAKTER VAN KAREL LODEWIJK, KROON-PRINS VAN BEIJEREN.

Even zoo groot als de moed en dapperheid was, die de veel belovende Kroon-Prins van Beijeren bij iedere gelegenheid in den laatsten veldtocht bewees, — de standvastigheid, waarmee hij alle bezwaren met zijne brave landslieden rijkelijk deelde; zijne uithouding, die hij zoo menigen dag, dat hij gebrek aan alles had, betoonde: — zoo groot was ook zijne vreugde, toen hij vernam, dat de wapenstilstand tot stand

was gekomen en de vrede niet ver meer af kon zijn.

Zonder hoed en degen ijde hij in het leger naar zijne getrouwē; vreugde blonk op zijn aangezicht, en algemeen verkondigde hij deze vrolijke boodschap. Hij, de aanstaande heerscher, wilde zelf getuige zijn, van het aandeel, dat ieder een aan deze verhengende tijding nemen zou — en een eenstemmig geroep, uit een oprecht hart: »lang en gelukkig leve onze Kroon-Prins Karel Lodewijk!» was zijn loon.

Op eenen anderen tijd, dat hij juist naar het leger kwam, en een Officier gebod, dat de manschappen zouden opstaan, zag hij naauwelijks wat er geschiedde, of hij beval met luider stemme dat zij zouden blijven zitten. Maar den Officier keek hij scherp aan en verbood hem zulks voor het vervolg strengelijk.

Tot een bewijs, dat het hem nie igmaal aan de noodwendigste behoeften ontbrak, dewijl de zorg voor zich zelve altijd de laatste was, diene het volgende.

Een Fransch Officier werd door den Keizer NAPOLEON naar het Beijersche leger afgezonden en gaf, zijnen last volvoerd hebbende, te kennen, dat hij gaarne iets eten wilde. De Prins hoort dit naauwelijks, of hij loopt naar den naastbij zijnde Generaal, verzoekt hem om een stuk brood, en geeft het den Officier zich verontschuldigende, van niets anders te hebben — Terstond daarop liet de Officier zijnen wagen komen, en trakteeerde daarvoor den Prins op wijn en ham — Van een aardappelen geregt at hij onder zijne soldaten, omstreeks Ostrolenka, met zeer veel smaak met een houten lepel.

Hoe zeer het welzijn zijner soldaten hem aan het harte ging, bewijzen verscheidene brieven, die hij deels aan den Koning zijnen vader, en deels aan den Rijksmarschalk MASSENA, aan den eersten wegens betaling en montering, en aan den laatsten wegens het onderhoud der Troepen, geschreven heeft.

Hij voorde zelf zijne krijgshelden bij eene revue tusschen Brachnitz en Bogaate tot nieuwe daden aan, terwijl hij door zijnen dapperen Generaal Luitenant hun de eertekens liet omhangen.

Van alles, wat vreugde kon aanbrengen, bediende hij zich gretig, om anderen vreugd te verwekken. Zoo menigmaal hij Couriers naar het Vaderland afzond, liet hij in het gansche leger vragen: wie er brieven wilde mede geven? — Zoo dikwijls hij nieuwspapieren uit Munchen ontving, deed hij ze bij alle Regementen en Bataillons rond gaan.

Verscheidene honderd vaten sterken drank deed hij uit zijn eigen zaken opkopen, en in tijd van nood onder zijne soldaten uitdelen. — Gaarne was hij in hun midden, en sprak op de

viendelijkste wijze met een ieder. Hij liet Fouragie met zware kosten aanbrengen, en gaf daarvan den Staf Officieren en Adjutanten, wier paarden van de schrale portien, die zij uit de magazijnen bekwamen, niet konden bestaan.

Toen de overtocht over de Niewa bij Pultusk geschiedde, kon men hem niet dan met groote moeite overhalen, dat hij eerst met het derde vaartuig overvoer. — Zijne genomene maatregelen en verordeningen gaven bewijzen van zijnen verheven geest, en van den scherpblik, waarmede hij alle omstandigheden in een oogenblik overzag, en bevelen daar naar uitdeedte. Moed en dapperheid sprak hij zijnen soldaten onophoudelijk in. Ter opwekking tot nieuwe daden gaf hij eenen soldaat, die in een gevecht bij Pultusk eenen Russischen Kozak een kruis afgenomen had, een eereteken ten geschenke, en stond hem toe, hetzelfde te dragen.

In eene Proclamatie aan zijne Beijeren zegt hij, onder anderen: »Met ware blijdschap zal ik diegenen aan onzen Koning bekend maken, welke zich eene belooning waardig gemaakt hebben.»

Wanneer nu de brave en waarlijk mannelijke gevoelens van dezen Prins louter van de grondstellingen zijns verhevenen vaders getuigen, zoo mogen wij het volgende aangaande zijne wijze van opvoeding hier nog inlassen.

Toen Prins KAREL AUGUST van Beijeren een Regiment en de uniform voor hetzelfde van den Koning zijnen vader bekomen had, gaf deze hem tevens het bevel, dat, wanneer de schildwachten hem honneurs maakten, hij ook den hoed moest afnemen.

Maar gezegd en vergeten was een. De Prins ging door de wachten en deed het niet.

De Koning herinnerde het hem op nieuw, maar ook voor de tweede maal werd het vergeten.

Nu liet hij den schildwachten zeggen, dat, wanneer Prins KAREL passeerde, en den hoed niet afnam, zij hem denzelfden van het hoofd moesten rukken. Dit geschiedde ook zoo.

Bitter beklagde zich nu de Prins, dat de wacht hem zijnen hoed ontnomen had. De Koning vroeg, waarom? of hij hem dan misschien niet had afgenomen? en gaf hem eenen daalder, om denzelfden te lossen.

Daar nu de grenadier, nadat hij den hoed had terug gegeven, weigerde het geld aan te nemen, klaagde de Prins op nieuw over de onbeschaamdheid van den soldaat, die niet eens het geld van hem nemen wilde.

»Hij heeft gelijk,» was des Konings antwoord; »leg het geld maar in het schilderhuis.» Dit geschiedde ook en de Prins vergat sedert niet meer om zijnen hoed af te nemen.

DE PLUNDERAARS ZELVE GEPLUNDERD.

Bij eenen Tingieter in een klein Landstadje ging het slecht toe: een hoop plunders was bij hem ingedrongen en had hem eindelijk niets meer overgelaten, dan eenig tin en zijn handwerks-gereedschap. Tegen den avond kwamen nu drie Infanteristen bij hem in kwartier, die veel van hem vorderden, maar niets meer van hem verkrijgen konden, dan de legerstede. Daar hij van al

zijne bedden beroofd was geworden, stelden zij zich met eenig stroo tevreden. Ieder van hen bracht twee flesschen wijn mede, en nu plaatsen zij zich bij elkander, noodigden ook den huiswaard om zich bij hen te voegen, en begonnen te drinken. Nadat zij eenige glazen geledigd hadden, openden zij hunne ransels en telden hun buit gemaakte geld. Het waren enkel nieuwe Saksische Daalders, en zoo dikwijls zij twintig telden wierp ieder van hen den Tingieter eenen Daalder toe. De Tingieter berekende uit de hem toegeworpene Daalders, hoe groot de geheele som zijn konde en kreeg lust, om de plunders ook te plunderen. Hij maakte er hen dus opmerkzaam op, dat het veel gemakkelijker voor hen zoude zijn, om het geld in rollen te pakken. Zij lieten zich dezen voorslag welgevallen en de Tingieter zou hun daartoe papier verschaffen. Dit werk was weldra afgedaan en den Tingieter werd voor zijne moeite nog een paar Daalders toegeworpen. Nu ging het drinken op nieuw aan, en het duurde niet lang, of zij kregen allen eenen roes weg. Onder-tusschen hadden zij evenwel nog zoo veel bezonnenheid, dat zij, toen zij zich tot slapen nederleiden, luane ransels, waarin hun het geld stak, onder hun hoofd plaatsten. Nu liep de Tingieter nlijngs naar zijne werkplaats en draaide zich rollen van tin, iets kleiner dan de geldrollen waren. Toen hij met dit werk gereed was, keerde hij naar zijne gasten terug en beproefde alles bij hen, om te vernemen of zij vast sliepen. Zij sliepen vast. Nu nam hij zijnen rok en een paar ouden broeken, die zij hem nog gelaten hadden, en rolde dezelve beide in de gedaante van eenen ransel te zamen. Zachtjes trok hij ieders ransel onder zijn hoofd van daan en oohoof hun daar voor een voor een zijnen rok onder. In eene eenigzins verwijderde kamer maakt hij de geldrollen open, pakte zijne tinrollen bij, welke hij onder en boven een paar Daalders leide, in het papier, en stak dezelve in de ransels. Des anderen daags morgens, toen de trommel hen tot den afmarsch riep, onderzocht ieder nog zijnen ransel, en toen zij alles in den vorigen toestand vonden, gingen zij vergenoegd van daar. In verwachting, dat het bedrog evenwel slecht mogt afloopen, had de Tingieter voor eenige dagen de vlugt genomen. Na drie dagen keerde hij weder in zijn huis terug en tot dus verre heeft niemand naar het geld gevraagd.

EEN VOORBEELD EENER ZELDZAME EERLIJKHEID BIJ EENEN SOLDAAT IN VIJANDS LAND.

Te Camburg kwam een Franschman bij eene koopmans vrouw, wier man juist te Leipzig op de mis was, en wilde kousen van haar koopen. — Zij leide hem eenige paren voor en hij begeerde den naasten prijs daarvan te weten. Zij eischte een en twintig Groschen voor het paar. De soldaat koos twee paar uit, en gaf haar daarvoor een Pruisch stuk van acht Groschen, met bijvoeging van haar binnen kort tijd het overige geld te zullen ter hand stellen. — Wat wilde de vrouw doen? zij moest een goed gelaat bij een kwaad spel vertoonen. De soldaat ging hierop in hare kamer, trok zijne oude, bijna versletene kousen uit, de twee paar nieuwe aan en vertrok toen. Het duurde geen

half uur, of hij kwam weder en reikte de vrouw, die in den tusschen tijd reeds deur en winkel gesloten had, eene Fransche kroon door het venster toe, haar voor het gegevene crediet beleefd bedankende. Deze Fransche kroon, en nog eenige andere, had hij gehaald bij eenen rijken boer der plaats, dien hij een handschrift daarvoor gehad geven.

HET GEHEIM DER GELEERDE HONDEN ONTDEKT.

Pienco en *Pido*, die onlangs hunne kunsten in de hoofdstad verrigt hebben, verdienen gewis niet onder de beroemde honden gerangschikt te worden wanneer men namelijk deze benaming geven wil aan zoodanigen, die zich van de overigen door grootere ontwikkeling hunner verstandelijke vermogens onderscheiden. Wij hebben ons inderdaad verzekerd, dat deze vermogens bij die twee honden zeer beperkt waren, en dat al hunne kennis op zeer weinig neerkwam. Bij de eerste vertooning, die wij bijwoonden, verlieten wij de schouwplaats met de overtuiging, dat er bij alwat zij verrigten geene redenering plaats had; die verrigtingen bestonden in het spellen van woorden in verschillende talen, in het aanduiden van een' vorst, die in een opgegeven tijdvak regeerde, of in het raden van eene kaart, die men gedacht had, enz. Wij gisten reeds, dat de meester een teeken gaf, hetwelk voor den hond verstaanbaar was; maar wij konden niet waarnemen, waarin zulks bestond. Om ons hieromtrent echter nader te onderrigten, kwamen wij, in gezelschap van onderscheidene natuurkenners, op eenen anderen tijd weder, en ontdekten weldra de eenvoudige wijze, waarop dit zonderling spel gespeeld wordt. Zij, die deze kunsten gezien hebben, weten, dat eerst al de letters van het a b c, of al de kaarten van een spel, in een' kring geschikt worden, en op eenigen afstand van elkander; daarna loopt de hond in dezen cirkel onophoudelijk rond. Als hij een antwoord moet geven, brengt hij aan zijnen meester een voor een de letters, die het woord of de zinsnede zamenstellen; even zoo doet hij met de kaarten. De kunstgreep ligt dus voor den hond alleen in het bestendig apporteren van afzonderlijke voorwerpen. Vooronderstel nu, dat het dier, achtereenvolgens en in een' zeer langzamen met zijn' snoet elk stuk aanrakende, oogenblikkelijk door een teeken, hetgeen voor hem *apparte* beteekent, verwittigd wordt, dan zal hij het stuk opvatten, dat hij scheen te beruiken, en het aan zijnen meester brengen. Men begrijpt nu, hoe woorden en geheele zinsneden kunnen gevormd worden, wier zin echter de hond in het geheel niet verstaat. Zoo nu geschiedt het inderdaad, en dit teeken bestaat voor den hond in een knippen met den nagel, hetwelk zijn meester doet hooren. Dit knippen hoorden wij telkens, als de hond voorbij de letter ging, die tot zamenstelling van het woord vereischt werd; terstond hield het dier stil, en bracht die letter aan zijnen meester, die om deze beweging te verbergen, gemeenlijk de eene hand met de andere bedekt, of wel zijne handen op den rug houdt of in zijn' zak steekt.